

Vintertid og andre vaner

I går snakket jeg om vintertid og om hvordan vi skal stille klokka. Vi skal stille den mot lyset. Alltid. Det vil si én time tilbake mot sommeren nå når vi går over til vintertid, og én time frem mot sommeren når vi neste vår skal tilbake til sommertid.

Jeg lurte også på hvorfor vi alle endrer livsrytme selv om vi justerer på tidsreferansen. Etter helgen kommer vi alle, som om vi var rekrutter under kommando, til å stå opp én time seinere enn i dag. Vi følger klokka, og statens normerte livsstil, i stedet for å følge vår egen livsrytme, den vi har vent oss til gjennom det siste halve året. Vår biologiske klokke blir jo ikke endret selv om staten har bestemt at vi skal justere våre ur.

Hvorfor tenker vi ikke i stedet: Jippi! Jeg har fått én time til fri disposisjon hver morgen, og *jeg kan bruke den til hva jeg vil*. Jeg behøver ikke ødelegge søvnrytmen selv om jobben, skolen og alle andre mennesker starter våkenlivet én time seinere. Hvorfor bevilger ikke jeg meg i stedet en etterlengtet rolig morgenstund eller en joggetur? Og *du* kan kanskje utnytte fleksitiden sånn at du får sitteplass på bussen og slutter én time tidligere på jobben?

Poenget mitt går enda lenger: Hvorfor kan vi ikke løse langt viktigere utfordringer på akkurat samme måten? Og; *hvorfor gjør vi alle det samme når vi ikke må, og både vi og samfunnet taper på det?* Jeg tenker ikke bare på at vi alle skrur på dusjen og vaskemaskinen samtidig og at vi derfor må vi bygge ut hele vårt energisystem for ekstreme topper. Heller ikke hvorfor vi ikke begynner å gi hverandre nyttårspresanger i stedet for julepresanger. Selv om vi ville spart både penger og stress på det. Vel, akkurat det tror jeg vi ville gjort hvis myndighetene grep inn fordi stressnivået før jul ble for helsefarlig. Da kunne vi tatt det piano og spist juleribba julaften - og gitt hverandre presanger nyttårsaften. Problemet er selvfølgelig at dersom for mange endrer presangmønster følger prisene etter. Det er derfor det er så smart å praktisere de gode løsningene *før* direktivet kommer.

Alle som har gjennomlevd røykeloven vet at både den kollektive og den individuelle løsningen har sine fordeler. Det som var umulig den ene dagen, var en selvfølge den neste. Alt avhenger av tenkemåten.

Og nå kommer jeg endelig til poenget: Det er like lett å redde oss fra både miljøkrisen og energikrisen og verdens matkrise. Det er jo en skam at nesten halvparten av maten som blir lagt ut til salg i dette landet blir kastet eller er skadelig overforbruk. Også energi kaster vi rett ut av vinduet, og naturen kveles

av unødvendig emballasje. Vi kan bare innføre miljøtid, så er problemet løst. Vi lever som for hundre år siden i stedet for å ... og det er da, alltid akkurat da, jeg mister tråden i mitt storslagne resonnement. Det er som om noen stiller tiden tilbake inne i hodet mitt.

Da kom jeg ikke lenger i dag. Jeg får komme tilbake når jeg har vent meg til vintertiden. Inntil videre får jeg skru klokka tilbake mot lyset og sommeren. Da kan jeg jo sove én time lenger på den gode ideen min!

Av Petter Mejlænder